

Til lovforslag nr. L 77. Betænkning afgivet af Skatteudvalget den 27. november 2002

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af ligningsloven og personskatteloven

(Fradragsret for selvstændigt erhvervsdrivendes sundhedsbehandlinger)
[af skatteministeren (Svend Erik Hovmand)]

1. Ændringsforslag

Der er af skatteministeren stillet 9 ændringsforslag til lovforslaget.

2. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 7. november 2002 og var til 1. behandling den 19. november 2002. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Skatteudvalget.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 2 møder.

Høring

Et udkast til lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring, og skatteministeren sendte den 6. november 2002 dette udkast til udvalget, jf. alm. del – bilag 80. Den 15. november 2002 sendte skatteministeren de indkomne høringssvar samt et notat herom til udvalget.

Skriftlige henvendelser

Udvalget har i forbindelse med udvalgsarbejdet modtaget skriftlige henvendelser fra Arbejderbevægelsens Erhvervsråd og Forsikring & Pension.

Skatteministeren har over for udvalget kommenteret de skriftlige henvendelser til udvalget.

Spørgsmål

Udvalget har stillet 3 spørgsmål til skatteministeren til skriftlig besvarelse, som denne har besvaret.

3. Indstillinger og politiske bemærkninger

Et *mindretal* i udvalget (V, DF og KF) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de stillede ændringsforslag.

Et *andet mindretal* i udvalget (S, SF og KRF) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling. Mindretallet vil stemme imod de stillede ændringsforslag.

Socialdemokratiets medlemmer af udvalget bemærker, at Socialdemokratiet på ingen måde kan støtte lovforslaget, ligesom Socialdemokratiet heller ikke støttede skattefritagelse ved arbejdsgiverbetalt sundhedsbehandling (L 97, folketingsåret 2001-02, 2. samling). L 77 er endnu et skridt på vejen til et forsikringsfinansieret sundhedsvæsen. Socialdemokratiet ønsker derimod at fastholde den frie og lige adgang til sundhedsbehandling og anser dette for en af hjørnestenene i det danske velfærdssamfund.

Selvstændige betaler naturligvis ikke skat af den sundhedsforsikring, de selv har betalt. Socialdemokratiet var helt enig med skatteministeren, da denne i foråret 2002 svarede på spørgsmål 5 i forbindelse med behandlingen af L 97 (jf. L 97 – bilag 11). Her understregede skattemini-

steren, at der for selvstændige er tale om en privat udgift.

Dermed bliver billedet også forvrænget, når skatteministeren i dette lovforslag taler om, at selvstændige ikke skal stilles dårligere end lønmodtagere. Selvstændige betaler ikke skat af deres sundhedsforsikring, og lønmodtagere, som modtager arbejdsgiverbetalt sundhedsbehandling, bliver ligeledes ikke beskattet. Selvstændiges fradragsret stiller selvstændige bedre end lønmodtagere.

Der er således ikke tale om nogen ligestilling mellem disse to grupper og langt mindre i forhold til de lønmodtagere, som ikke får tilbudt en arbejdsgiverbetalt sundhedsbehandling. Deres private udgift gives der ikke fradrag for.

Socialdemokratiet skal ikke undlade at udtale sin bekymring for, at regeringen i næste ombæring kommer med forslag om, enten at alle lønmodtagere får fradragsret for deres private udgift til en sundhedsforsikring, og/eller at de selvstændige får fradragsret for andre private udgifter. Trods gentagne forsøg er det ikke lykkedes at få skatteministeren til at tage politisk afstand fra sådanne tanker.

Alt i alt opfatter Socialdemokratiet dette lovforslag som endnu en skive i den salamimetode, regeringen benytter til at underminere det fælles sundhedsvæsen med fri og lige adgang. Ordningen skaber intern ulighed mellem borgere med tilknytning til arbejdsmarkedet og ekstern ulighed i forhold til de borgere, som ikke er på arbejdsmarkedet.

Et tredje mindretal i udvalget (RV) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling. Mindretallet vil stemme hverken for eller imod de stillede ændringsforslag.

Et fjerde mindretal i udvalget (EL) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling. Mindretallet vil stemme for de under nr. 1-3 og 5-9 stillede ændringsforslag og imod det under nr. 4 stillede ændringsforslag.

Enhedslisten bemærker, at dette lovforslag betyder, at skatteyderne betaler for, at en gruppe af borgere får nemmere og hurtigere adgang til sundhedsvæsenet end andre grupper. Det øger den ulige adgang til sygehusene, øger opdelingen af borgerne i et A- og et B-hold og forlænger ventelisterne til offentlige sygehuse. Lovforslaget understøtter det synspunkt, at patienterne

skal prioriteres efter, hvorvidt det er en samfundsøkonomisk god forretning at operere dem, og det vil sige, at arbejdsløse, pensionister og andre sættes bag i køen.

Lovforslaget vil føre til en vækst i antallet af private sygeforsikringer, hvorved der vil opstå en øget ulighed blandt landets borgere, for så vidt angår adgangen til sundhedsbehandlinger. Enhedslisten ønsker derimod at udvikle et sundhedssystem, som giver alle de samme tilbud, uanset om de selv eller deres arbejdsgiver er i stand til at betale for behandlingen eller en sygdomsforsikring.

Enhedslisten vil derfor holde fast i de principper, der skal være grundlæggende i den danske skattelovgivning: for det første at alle former for indkomster er skattepligtige, og for det andet at det er uden betydning for den skattemæssige behandling, om indtægten fremtræder i form af kontanter eller i form af naturalier. Men regeringens politik går i den stik modsatte retning. Der etableres hele tiden nye muligheder for at slippe for at betale skat, og konsekvensen er øget ulighed og en undergravning af det offentliges indtægter og dermed på sigt også af velfærdssamfundet. Kort og godt: Dette lovforslag medvirker til at nedbringe det offentliges skatteindtægter og overlader sygdomsbehandlingen til privat finansiering. Det vil Enhedslisten under ingen omstændigheder medvirke til, og derfor stemmer Enhedslisten nej.

Tjóðveldisflokkurin, Inuit Ataqatigiit og Simmut var på tidspunktet for betænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen. Der gøres opmærksom på, at et flertal eller et mindretal i udvalget ikke altid vil afspejle et flertal/mindretal ved afstemning i Folketingssalen.

4. Ændringsforslag med bemærkninger

Ændringsforslag

Til § 1

Af *skatteministeren*, tiltrådt af et flertal (V, DF, KF og EL):

- 1) Før nr. 1 indsættes som nye numre:

»01. I § 30, stk. 1, 1. pkt., indsættes efter »rusmidler«: », jf. dog stk. 2«.

02. I § 30 indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:

»Stk. 2. Skattefriheden for ydelser til dækning af medicinudgifter, som affholdes af arbejdsgiveren i forbindelse med en behandling omfattet af stk. 1, 1. pkt., er begrænset til udgifter afholdt i en periode på højst 6 måneder fra 1. behandlingsdag, bortset fra udgifter afholdt under indlæggelse på hospital, klinik og lignende. Tilsvarende gælder for skattefriheden for rentefordelen ved et lån, forsikringspræmier eller beløb til dækning heraf, jf. stk. 1, 2. og 3. pkt., i det omfang medicinudgifter dækkes af lånet eller forsikringen ud over den nævnte periode.«

Stk. 2-5 bliver herefter til stk. 3-6.«

[Den tidsmæssige udstrækning for skattefriheden for udgifter til medicin]

2) Efter nr. 1 indsættes som nye numre:

»03. I § 30, stk. 4, der bliver stk. 5, ændres to steder »stk. 3« til: »stk. 4«.

04. I § 30, stk. 5, der bliver stk. 6, ændres »stk. 1-4« til: »stk. 1-5«, og »Stk. 1 og 2, stk. 3, 2. pkt., og stk. 4« ændres til: »Stk. 1-3, stk. 4, 2. pkt., og stk. 5«.

[Konsekvensændringer]

3) I det under nr. 2 foreslåede § 30 A, stk. 1, ændres »stk. 2-4« til: »stk. 2-5«.

[Konsekvensændring]

Af *skatteministeren*, tiltrådt af et *mindretal* (V, DF og KF):

4) I det under nr. 2 foreslåede § 30 A, stk. 1, nr. 2, ændres »virksomheder, der drives af den selvstændigt erhvervsdrivende, som led i virksomhedens generelle personalepolitik« til: »virksomheder, der drives af den selvstændigt erhvervsdrivende, bortset fra virksomheder omfattet af personskattelovens § 4, stk. 1, nr. 10, 12 eller 13, med mindst to ejere, som led i virksomhedernes generelle personalepolitik«.

[Virksomhed omfattet af personskattelovens § 4, stk. 1, nr. 10, 12 eller 13]

Af *skatteministeren*, tiltrådt af et *flertal* (V, DF, KF og EL):

5) I det under nr. 2 foreslåede § 30 A, stk. 1, nr. 2, affattes 2. pkt., således:

»Hvis der efter § 30, stk. 3, 2. pkt., er fastsat generelle anciennitetskrav, skal den selvstændigt erhvervsdrivende og en eventuel ægtefælle opfylde et tilsvarende anciennitetskrav.«

[Anciennitetskrav for den selvstændigt erhvervsdrivende og en eventuel ægtefælle]

6) I det under nr. 2 foreslåede § 30 A, stk. 2, indsættes i 1. pkt. efter »rusmidler«: », jf. dog stk. 3«.

[Den tidsmæssige udstrækning for fradragsretten for udgifter til medicin]

7) I den under nr. 2 foreslåede § 30 A indsættes efter stk. 2 som nyt stykke:

»Stk. 3. Fradragsretten for udgifter til medicin, som affholdes i forbindelse med en behandling omfattet af stk. 2, 1. pkt., er begrænset til udgifter afholdt i en periode på højst 6 måneder fra 1. behandlingsdag, bortset fra udgifter afholdt under indlæggelse på hospital, klinik og lignende. Tilsvarende gælder for fradragsretten for forsikringspræmier, i det omfang medicinudgifter dækkes af forsikringen ud over den nævnte periode.«

Stk. 3-5 bliver herefter til stk. 4-6.

[Den tidsmæssige udstrækning for fradragsretten for udgifter til medicin]

8) I det under nr. 2 foreslåede § 30 A, stk. 5, der bliver stk. 6, ændres »stk. 1-4« til: »stk. 1, 2, 4 og 5«.

[Konsekvensændring]

9) I det under nr. 2 foreslåede § 30 A, stk. 5, der bliver stk. 6, indsættes som 2. pkt.:

»§ 30, stk. 2, finder tilsvarende anvendelse.«
[Den tidsmæssige udstrækning for skattefriheden for udgifter til medicin]

Bemærkninger

Til nr. 1-3 og 6-9.

Der er i et af høringssvarene vedrørende lovforslaget blevet bedt om en præcisering af, hvor længe der er fradragsret for egne udgifter til medicin, idet det ikke fremgår klart, om der kan være fradragsret i en længere årrække ved medicinsk efterbehandling eller medicinsk behandling af kroniske sygdomme.

Det har ikke været hensigten, at der skulle være fradragsret for medicinudgifter i en ubegrænset periode, men kun i tilknytning til den

behandling, der er henvist til. På den baggrund foreslås det præciseret, hvor længe der maksimalt kan være tale om udgifter afholdt i forbindelse med behandlingen. Af praktiske grunde foreslås en øverste grænse på 6 måneder regnet fra den første behandlingsdag, jf. ændringsforslagets nr. 6 og 7. Dog skal udgifter til medicin, som afholdes under indlæggelse på hospital, klinik og lignende, altid kunne fratrækkes, dvs. ud over de 6 måneder.

6-måneders-fristen vil efter ændringsforslaget skulle gælde såvel ved direkte betaling af behandlinger som ved forsikringer. Fristen svarer til den frist, der indgår i adskillige forsikringselskabers sundhedsforsikringer.

Det foreslås endvidere, at 6-måneders-fristen også indføres i § 30 vedrørende arbejdsgiverbetalte sundhedsbehandlinger m.v., jf. ændringsforslag nr. 1. Som nævnt er der tale om en præcisering af, hvor længe der maksimalt kan være tale om udgifter afholdt i forbindelse med behandlingen.

Endelig vil fristen skulle gælde for medarbejdende ægtefæller, når disse modtager ydelser til sundhedsbehandlinger m.v. fra den anden ægtefælle, jf. ændringsforslag nr. 9.

De foreslåede ændringer i nr. 2, 3 og 8 er konsekvensændringer som følge af, at der indsættes et nyt stykke i henholdsvis § 30 og den foreslåede § 30 A.

Til nr. 4

I det fremsatte lovforslag er fradragsretten for den selvstændigt erhvervsdrivendes egen sundhedsbehandling betinget af, at den selvstændige tilbyder eventuelle ansatte en tilsvarende ordning med skattefrihed for de ansatte efter ligningslovens § 30.

Det anføres i et af høringsvarene, at dette krav kan være et problem for den selvstændigt erhvervsdrivende, hvis denne er deltager i »masseinteressentskaber« som f.eks. visse anpartsvirksomheder omfattet af personskattelovens § 4, stk. 1, nr. 10, 12 eller 13, eller tilsvarende virksomheder uden egen personlig arbejdsindsats. Der tænkes på den situation, hvor en selvstændig foruden at arbejde aktivt i en eller flere virksomheder også er deltager i f.eks. en anpartsvirksomhed.

Kravet om, at de ansatte skal have tilbudt en tilsvarende ordning som ejeren, gælder i alle den selvstændiges virksomheder. Hvis en ejer, der deltager i en anpartsvirksomhed, ikke kan få de andre ejere til at gå med til en sundhedsordning for eventuelle ansatte i anpartsvirksomheden, vil han imidlertid ikke kunne opfylde kravet, selv om han er aktiv i sine andre virksomheder og opfylder kravet om medarbejdernes ordninger dér.

Det foreslås derfor, at kravet om, at de ansatte skal have en tilsvarende ordning, ikke skal gælde for virksomhed omfattet af personskattelovens § 4, stk. 1, nr. 10, 12 eller 13, dvs. anpartsvirksomhed. Sådant virksomhed foreligger ifølge de nævnte lovbestemmelser kun, hvis den skattepligtige ikke deltager i virksomhedens drift i væsentligt omfang, dvs. som en vejledende norm mindst 50 timer månedligt, svarende til arbejdskravet efter den foreslåede bestemmelse i § 30 A, stk. 1, nr. 1. Deltagelse i sådan virksomhed vil derfor ikke i sig selv kunne danne grundlag for fradragsret for sundhedsbehandlinger. Den selvstændige skal nødvendigvis have anden virksomhed, hvor den pågældende arbejder aktivt, for at kunne opnå fradragsret. Undtagelsen foreslås af samme grund begrænset til personskattelovens § 4, stk. 1, nr. 10, 12 eller 13.

Ændringsforslaget indeholder desuden en reaktionel ændring, idet det nu klart vil fremgå, at kravet om, at de ansatte skal have en tilsvarende ordning som den selvstændige, skal være et led i virksomhedernes generelle personalepolitik, dvs. alle den selvstændiges virksomheder (bortset fra den ovenfor nævnte anpartsvirksomhed). Dette fremgår af lovbemærkningerne, men ikke klart af lovtæksten i det fremsatte lovforslag.

Til nr. 5

Det foreslås, at hvis det tilbud om en sundhedsordning, der er givet til medarbejderne i en virksomhed, er begrænset på grundlag af generelle anciennitetskrav, skal den selvstændigt erhvervsdrivende og en eventuel medarbejdende ægtefælle opfylde et tilsvarende anciennitetskrav. Ændringsforslaget giver klarere regler med hensyn til, hvad der skal gælde i denne henseende, og indebærer, at den selvstændigt erhvervsdrivende og en eventuel ægtefælle stilles på samme måde anciennitetsmæssigt som de ansatte i den eller de virksomheder, hvor der er fastsat sådanne krav om anciennitet.

Ændringsforslaget indeholder desuden en konsekvensændring som følge af, at der foreslås indsat et nyt stykke i § 30.

*Lars Christian Lilleholt (V) Peter Christensen (V) Freddy Dam (V) Kristian Jensen (V) nfmnd.
Mikkel Dencker (DF) Colette L. Brix (DF) Charlotte Dyremose (KF) Else Theill Sørensen (KF)
Mogens Nørgård Pedersen (KRF) Erik Mortensen (S) Henrik Sass Larsen (S) Jacob Buksti (S)
Jens Peter Vernersen (S) fmd. Sophie Hæstorp Andersen (S) Morten Homann (SF)
Anders Samuelsen (RV) Pernille Rosenkrantz-Theil (EL)*

Tjóðveldisflokkurin, Inuit Ataqatigiit og Siumut havde ikke medlemmer i udvalget.

Folketingets sammensætning

Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	55*	Enhedslisten (EL)	4
Socialdemokratiet (S)	52	Kristeligt Folkeparti (KRF)	4
Dansk Folkeparti (DF)	22	Tjóðveldisflokkurin (TF)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	16	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	12	Siumut (SIU)	1
Det Radikale Venstre (RV)	9	Uden for folketingsgrupperne (UFG)	2

* Heraf 1 medlem valgt på Færøerne

Bilag 1

Oversigt over bilag vedrørende L 77

Bilagsnr.	Titel
1	Henvendelse af 12/11-02 fra Forsikring & Pension
2	Henvendelse af 11/11-02 fra Arbejderbevægelsens Erhvervsråd
3	Høringsnotat, fra skatteministeren
4	Høringssvar, fra skatteministeren
5	Supplerende høringssvar og høringsnotat, fra skatteministeren
6	Meddelelse om tidspunkt for betænkningsafgivelse og frist for spørgsmål m.v.
7	Spm. 1 om oversendelse af Økonomi- og Erhvervsministeriets virksomhedspanels vurdering, til skatteministeren
8	Bilaget tilbagetaget
9	1. udkast til betænkning
10	Spm. 2 om, hvordan det sikres, at der ikke sker spekulation i ordningen, til skatteministeren Spm. 3 om, hvorvidt regeringen vil fremsætte forslag til fradragsret for lønmodtageres private sundhedsforsikringer, til skatteministeren
11	Svar på spm. 1 om oversendelse af Økonomi- og Erhvervsministeriets virksomhedspanels vurdering, fra skatteministeren
12	Kommentar fra skatteministeren til henvendelse af 12/11-02 fra Forsikring & Pension
13	Kommentar fra skatteministeren til henvendelse af 11/11-02 fra Arbejderbevægelsens Erhvervsråd
14	Ændringsforslag til 2. behandling, fra skatteministeren
15	Svar på spm. 2 om, hvordan det sikres, at der ikke sker spekulation i ordningen, fra skatteministeren Svar på spm. 3 om, hvorvidt regeringen vil fremsætte forslag til fradragsret for lønmodtageres private sundhedsforsikringer, fra skatteministeren
16	2. udkast til betænkning